

Po roce 1989 u nás začal obtížný proces návratu k základním principům právního státu a demokratickému právnímu řádu. Důvěra občanů v účinnost ochrany před zásahy do všeobecného osobnostního práva, ba důvěra v celý právní systém, není možná bez toho, aby byly důsledně naplněny hlavní atributy právního státu, kterými jsou zákonnost, právní jistota a přiměřenost práva. Je úkolem především obecných soudů, nikoli jen Ústavního soudu, věnovat náležitou pozornost ochraně základních lidských práv a svobod.

Důležitost všeobecného osobnostního práva vyvstane již při pouhém demonstrativním výčtu jednotlivých dílčích práv existujících v rámci jednotného práva na ochranu osobnosti. Jedná se zejména o právo na tělesnou integritu, právo na osobní svobodu, právo na jméno, právo na podobu, právo na čest a důstojnost, právo na slovní projevy osobní povahy či právo na soukromí, včetně respektování rodinného života. Bez zabezpečení těchto ústavně zaručených práv si lze těžko představit kvalitně prožitý život jednotlivce.

Může docházet k situacím, kdy se osobnostní práva dostanou do rozporu s jinými ústavně zaručenými právy. V konkrétních soudních kauzách je častým jevem střet práva na ochranu osobnosti a soukromého života s právem na informace a jejich šíření. Minulý režim minimalizací míry svobody dané jednotlivcům těmto střetům prakticky uměle zamezoval. Dnes již nejsme vystaveni kvůli státní moci, ke střetům základních práv dochází stále častěji, přičemž k řešení těchto rozporů je povolána soudní moc.

V práci se pokouším vymezit obsah všeobecného osobnostního práva, pozitivní právní úpravu, ústavně-právní aspekty ochrany osobnosti a samozřejmě a především procesní aspekty ochrany osobnosti v civilním právu.

Vystupuje-li do popředí každého posuzovaného případu potřeba soudní úvahy, není divu, že se rozhodnutí soudů na různém stupni soudní soustavy liší, často i diametrálně. Je-li aplikace jednoduchého práva obecnými soudy podrobena ústavně-právní kontrole, není výjimkou, že neobstojí ani rozhodnutí Nejvyššího soudu. Samostatnou kapitolou je pak rozhodování Evropského soudu pro lidská práva, které je natolik inspirativní, že nemohlo zůstat stranou mé pozornosti.

Vzhledem k vymezení a rozsahu tématu nemohla tato práce vyčerpat veškeré aspekty a souvislosti práva na ochranu osobnosti, zejména ve vztahu k úpravě v pracovním právu, trestním právu, úpravy správního trestání a zdravotnického práva. Stranou pozornosti zůstala rovněž komparistika se zahraničními právními úpravami a úvahy *de lege ferenda* v souvislosti s připravovanou rekodifikací soukromého práva.